

کد کنترل

101

D

آزمون (نیمه متمرکز) ورود به دوره های دکتری - سال ۱۴۰۱

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود»
امام خمینی (ره)

رشته زبان و ادبیات فارسی
(کد ۲۱۰۱)

جدول مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال ها و زمان پاسخ گویی

زمان پاسخ گویی	تأ شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی
۱۲۰ دقیقه	۱۰۰	۱	۱۰۰	مجموعه دروس تخصصی: - کلیات ادبی (تاریخ ادبیات، دستور - عروض و قافیه - نقد و نظریه های ادبی معاصر) - متون نظم و نثر - زبان عربی - متون نظم - متون نثر - بلاغت

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤال ها به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و با متخلفان براین مقررات رفتار می شود.

* متقاضی گرامی، وارد نکردن مشخصات و امضا در کادر زیر، به منزله غیبت و حضور نداشتن در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را
با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالها، نوع و کد کنترل درج
شده بر روی دفترچه سؤالها و پایین پاسخنامه را تأیید می نمایم.

امضا:

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو التعريب أو المفهوم (۱-۹)

۱- « نصر من الله وفتح قريب »:

(۱) نصرت از خداست و فتح قریب!

(۲) یاری از الله است و فتح نزدیک است!

(۳) نصرت خداوند و فتح قریب در راه است!

(۴) یاری و فتحی نزدیک از جانب الله است!

۲- « إن اللغة الفارسية تعود أهميتها إلى أنها كانت أهم وسيط في نقل الكثير من آثار الهند و اليونان و فلسفتها إلى اللغة العربية »:

(۱) اهمیت زبان فارسی به این امر باز می گردد که مهمترین وسیله بود برای نقل تعدادی انبوه از آثار هند و یونان و فلسفه آنها به زبان عربی!

(۲) اهمیت زبان فارسی به این مربوط می شود که مهمترین واسطه در نقل تعدادی انبوه از آثار هندیان و یونانیها و فلسفه آنان به زبان عربی بوده است!

(۳) زبان فارسی از این لحاظ اهمیت دارد که واسطه مهمی برای برگرداندن مهمترین آثار هندیان و یونانیان و فلسفه آنان به زبان عربی بشمار می آید!

(۴) زبان فارسی وقتی اهمیت یافت که بصورت مهمترین وسیله برای برگرداندن بسیاری از آثار هند و یونان و فلسفه آنان به زبان عربی درآمد!

۳- « حيث إنه كان لكل مدينة حاكم مستقل يسعى إلى تسريع الحركة العلمية و الأدبية ليتقلب على منافسيه من الحكام فقد تقدم الأدب تقدماً عظيماً! »:

- (۱) بسبب اینکه هر شهری برای خود فرمانروایی جداگانه داشت که در تسريع حرکت علمی و ادبی کوشا بود تا بتواند رقیبان خود در حکومت را شکست دهد، ادبیات پیشرفت عظیمی نموده بود!
- (۲) بسبب اینکه هر سرزمینی دارای فرمانروایی مستقل برای خود بود که بخاطر شکست دادن دیگر رقیبان در علم و ادب تلاش می کرد، این امر سبب پیشرفت عظیم ادب شده بود!
- (۳) از آنجا که هر شهری حاکمی مستقل داشت که برای تسريع جنبش علمی و ادبی تلاش می کرد تا بر حاکمان رقیب خود غلبه کند، ادب به پیشرفت عظیمی نایل گشت!

(۴) از آنجا که هر سرزمینی را حاکمی جداگانه بود که برای غلبه کردن بر رقیبان خود در علم و ادب کوشا بود، علم و ادب پیشرفتی مهم یافت!

۴- « قد تمكن فريق من العلماء من تطوير تقنية جديدة تساعد في الاكتشاف المبكر للإصابة بمرض تليف الكبد! »:

- (۱) گروهی از دانشمندان توانستند فناوری جدیدی را توسعه دهند که در تشخیص زود هنگام مبتلی شدن به بیماری سیروز کبدی کمک می کند.
- (۲) عده ای از دانشمندان توانستند تکنولوژی تازه ای را پیشرفت دهند که در تشخیص سریع مبتلایان به بیماری نارسایی کبدی کمک می کند.
- (۳) عده ای از دانشمندان توانستند تکنولوژی تازه ای را توسعه دهند که در تشخیص سریع مبتلایان به بیماری هیپاتیت کمک می کند.
- (۴) گروهی از دانشمندان توانستند فناوری جدیدی را پیشرفت دهند که در تشخیص زودرس مبتلایان به بیماری کبد چرب کمک می کند.

۵- « ما زلت أقیم فی هواه غدري حتى رجع العاذل بهواه معي »:

- (۱) كلما لامني اللائم في هواه كنت أبين أسراري في المحبة فاستمررت في ذلك حتى عشقه هو أيضاً.
- (۲) أقیم فی حبه دائماً و أنا معذور حتى يرجع اللائم باللوم على هواه و أنجو من لومه.
- (۳) ما زلت أقیم فی الهوى العذري حتى صار اللائم عاشقاً له مثلي.
- (۴) ليس لي في حبه عذر حتى عاد العاذل معي بحبه ترحماً علي.

۶- عين الصحيح فيما يستنبط كلياً من العبارة التالية: « كلفت مذ ميطت عني الثمائم و نيطت بي العمانم بان أغشى معان الأدب »:

- (۱) پشت سر نهادن دوران کودکی و دستیابی به جایگاه علم و ادب.
- (۲) کلافه شدن بخاطر تعویذهای دوران کودکی و علاقه مندی به جایگاه علم و ادب.
- (۳) در رنج افتادن بخاطر تعویذهای دوران کودکی و محروم ماندن از جایگاه علم و ادب.
- (۴) حریص بودن برای بدست آوردن جایگاه علم و ادب بعد از پشت سر نهادن دوران کودکی.

۷- « هناك بعض الفتن يُمسي المرء كافرًا بعد أن كان قد أصبح مؤمنًا! ». تدلّ العبارة على أن

- (۱) قد يخرج المرء من الكفر إلى الإيمان مساء كل يوم!
- (۲) المرء قد يكفر في كل ليلة بعد أن كان مؤمنًا في نهاره!
- (۳) المرء قد يخرج من الإيمان إلى الكفر في غضون نهار واحد!
- (۴) قد يخرج المرء من الإيمان إلى الكفر في غضون ليلة واحدة فقط!

۸- « اولین نمونه شعر فارسی دری که در مآخذ آمده است به اوایل عهد مأمون و دوره اقامتش در مرو خراسان می رسد »:

- (۱) اول نموذج للشعر الفارسي بلغة الدرية الذي جاء في المصادر، يرجع إلى الفترة التي أقام المأمون في مدينة مرو بخراسان.
- (۲) يعود أول نموذج للشعر الفارسي الذي ذكر في المصادر، إلى أوائل عهد المأمون و فترة إقامته في مرو بخراسان.
- (۳) يعود أول نموذج من الشعر الفارسي بلهجة درية جاء في مصادرنا، إلى أوائل عصر المأمون و مدة بقائه بمرو في خراسان.
- (۴) أول النماذج من الشعر الفارسي الذي ذكر في مصادرنا، يعود إلى أوائل فترة إقامة المأمون بمدينة مرو في خراسان.

۹- « مهم ترین فرمانروای سسیل یعنی فردریک دوم با زبان عربی آشنایی داشت و در سال ۱۲۲۸ میلادی به قصد شرکت در جنگهای صلیبی به بیت المقدس رفت »:

- (۱) إن أبرز حکام صقلية أي فردريك الثاني كان له إلمام باللغة العربية و توجّه بنفسه في سنة ألف و مائتين و ثمان و عشرين الميلادية إلى بيت المقدس للمشاركة في الحروب الصليبية.
- (۲) أهمّ الحکام في صقلية كان فردريك الثاني و هو كان متضلّعًا من اللغة العربية و في سنة ألف و مائتين و ثمان و عشرين قصد السفر إلى بيت المقدس ليشترك في حروب الصليبيين.
- (۳) إن أعظم حکام صقلية أي فردريك الثاني كان عارفًا باللغة العربية و في عام ثمان و عشرين بعد الألف و المائتين سافر بنفسه إلى البيت المقدس و شارك في الحروب مع الصليبيين.
- (۴) الحاكم الأبرز من بين حکام صقلية كان فردريك الثاني و يجيد اللغة العربية فتوجّه إلى البيت المقدس في عام ثمانية و عشرين بعد الألف و المائتين ليشترك في الحروب الصليبية.

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشكيل (۱۰ و ۱۱)

۱۰- عین الخطأ:

- (۱) يكثر الجليد على الجبال العالية قممها!
- (۲) استطار شرر الحادثة و عم صررها في البلاد!
- (۳) لن ننسى فضل رجال قلائل وهبوا المقدرة و الذكاء!
- (۴) لولا ما نهى الله عنه من تركية المرء نفسه لذكر ذاكر فضائل جمّة تعرفها قلوب المؤمنين!

۱۱- عین الخطأ:

- (۱) خاف أن يمتدّ به جنونه إلى ما لا تحمد عقباه!
- (۲) كلما توسّل لم يفده التوسّل، فاعترى الجماعة الوجوم!
- (۳) لست براص أن تهمس عرائمي فضلات ما يعطي الزمان!
- (۴) من ضاق عليه الحق فليطّل عليه أضيق و إن شئت فالحقوا بملاحقكم!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الإعراب و التحليل الصرفي (۱۲-۱۵)

۱۲- «و قرن في بيوتكن و لا تبرجن تبرج الجاهلية الأولى». عین الخطأ:

- (۱) قرن: فعل أمر من مجرد ثلاثي - معتل و أجوف (له الإعراب بالحذف) / فاعله ضمير النون البارز، و الجملة فعلية
- (۲) تبرجن: مضارع للمخاطبات - مزيد ثلاثي من باب تفعل - مبني على السكون / مجرور محلاً بحرف لا «الناحية»
- (۳) تبرج: جامد و مصدر من باب تفعل، مفعول مطلق لبيان النوع؛ الجاهلية: مصدر صناعي و مجرور بالإضافة
- (۴) الأولى: مفرد مؤنث (مذكّره: أول) - معرب و مقصور و ممنوع من الصرف، نعت و مجرور بكسرة مقدّرة

۱۳- « فلینظروا أیتا أمضى عزيمة! ». عین الخطأ:

- (۱) ينظروا: فعل مضارع مجزوم بحرف اللام، و من ملحقات أفعال القلوب في التعليق عن العمل في جميع الأحوال، و فاعله ضمير الواو البارز
- (۲) أي: اسم استفهام و معرب، مبتدأ و خبره « أمضى » و الجملة اسمية قد سدت مسد المفعولين لفعل « ينظروا »
- (۳) أمضى: مشتق و اسم تفضيل (مصدره: مضاء)، نكرة، مقصور، خبر مفرد للمبتدأ « أي » و مرفوع بضممة مقدرة

(۴) عزيمة: جامد و مصدر (جمعه: عزائم)، تمييز مفرد أو ذات و منقول عن المبتدأ، و مميّزه « أمضى »

۱۴- « كفى بك داغ أن ترى الموت شافيا و حسب المنايا أن يكن أماتيا ». عین الخطأ:

- (۱) يكن: مضارع من الأفعال الناقصة، اسمه ضمير النون و الجملة مصدر مؤول و خبر للمبتدأ « حسب »
- (۲) بك: الباء حرف جر زائد، و الكاف ضمير متصل في محل نصب مفعول به لفعل « كفى » مقدم على الفاعل
- (۳) كفى: فعل ماض و فاعله ضمير الكاف في « بك »، و مفعوله المصدر المؤول « أن ترى » تأويله: رؤيتك

(۴) ترى: فعل مضارع مهموز العين، فاعله ضمير « أنت » المستتر و مفعوله « الموت » و الجملة مصدر مؤول و فاعل لفعل « كفى »

۱۵- « فأكثر ما تلقى الفقير مدهنا و أكثر ما تلقى الغني مرثيا ». عین الصحيح:

- (۱) « مدهنا » و « مرثيا » حالان من المبتدأ، و هما خبران في محل الرفع
- (۲) « ما » موصول اسمي، و هو مضاف إليه لـ « أكثر » و فاعله في المعنى
- (۳) « ما » في « ما تلقى » موصول حرفي، و هو و صلته في محل الرفع على الخبرية
- (۴) « مدهنا » و « مرثيا » حالان من المفعول به، لا تصلحان للخبرية، و الخبر في الجملتين محذوف وجوبا

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱۶-۲۰)

۱۶- « ... صراط الذين أنعمت عليهم غير المغضوب عليهم و لا الضالين ». عین الصحيح عن « ال » في « الضالين »:

- (۱) للعهد الذهني
- (۲) اسم موصول
- (۳) لبيان الجنس
- (۴) عوض عن المضاف إليه

(١) ﴿مَنَعَ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٌ﴾
(٣) ﴿وَعَلَّمَآءُ صِنْعَةِ لِبَاسٍ لِّكُم﴾

(۱) اِنَّ اللّٰهَ يَرْزُقُنَا وَاِيَّاكُمْ لَوْ كُنَّا كَاذِبِيْنَ.

(٢) كل طالب و جهده متلازمان في العمل.

(٣) نجت أنا و اثنين من زميلاتي في الامتحان.

(٤) يعد غياب الشمس طلع النجم و القمر في السماء.

١٩- عَنِ الصَّحِيحِ فِي الْبِنَاءِ لِلْمَجْهُولِ:

(١) خَوَّلَ الله الحرية في الحياة ← خُوِّلَت الحرية في الحياة.

(٢) ذهبت بالفتاة إلى المدرسة ← ذهبت بالفتاة إلى المدرسة.

(٣) ذهبت بالفتاة إلى المدرسة ← بالفتاة ذهب إلى المدرسة.

(٤) عاقب المعلمُ الكسولَ ← عوقب الكسولُ من المعلم.

٢٠ - عين التوت السبي:

(١) أيها الناس المجتمعة أبدانهم، فعلمكم يُطمع فيكم الأعداء!

(٢) إِنَّ الْخَطَايَا خَيْلُ شَمْسٍ حَمَلٌ عَلَيْهَا أَهْلُهَا!

(٣) القرآن أنيق الظاهر و عميق الباطن!

(٤) وَقَرَّ سَمْعٌ لَمْ يَفْقَهُ الْوَاعِيَةُ!

۲۱- با توجه به آیین تشریف، کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۲) رفتن رستم به کابل و افتادن وی در چاه

(۱) رفتن سیاوش به توران و گشته شدن وی

(۴) رفتن بیژن به توران و زندانی شدن وی در چاه افراسیاب

(۳) افکندن زال در کودکی در دامنه البرز از سوی سام

۲۲- درون مایه اصلی بیت زیر چیست؟

نه اندر نه آمد سه اندر چهار»

«كـ ف راد محمد وود والاتب رار

(۳) هجو (۴) هزل

(۱) طعن (۲) مدح

۲۲- گوینده اییات زیر کدام شخصیت شاهنامه است؟

چالست گیتی کجا خواستم

جهان را به خوبی من آراستم

همان کوشش و گامتان از منسوب

خور و خواب و آرامتـان از منست

که گوید که جز من کسی یادداشت

بزرگي و ديهيم شاهي مراسمت

چرا کس نیارست گفتن نه چون

همه به موربان سرافکنده نگه و ن

شکست اندر آورد و برگشت کار

منہ جوں نیوسکتا اگر دگر

(۳) کیا ووس (۴) جمیل

(۱) ضحاک (۲) هوشنگ

۲۴- معنی «از بن دندان» در کدام بیت متفاوت است؟

می‌کنم خدمت شاه از بن دندان چو خلال
روز و شب گردون طوافش از بن دندان کند
نهلتندم ببرند از بن دندانم
ما به پیش خدمت او از بن دندان شویم

(۱) بنده‌وارم فلک افکند اگر حلقه به گوش
(۲) کعبه اقبال درگاه تو عالم زین قبل
(۳) گریه دندان ز جهان خیره در آویزم
(۴) گر نهنگ حکم حق بر جان ما دندان زند

۲۵- در بیت زیر شاعر به چه چیزی افتخار می‌کند؟

زیرا که ترجمان طواستینم

«بازی است پیش حکمت یونانم»

(۲) آشنایی با اندیشه‌های نوافلاطونی
(۴) آشنایی با اندیشه‌های افلاطونی (فلسفه اشراق)

(۱) آشنایی با اندیشه‌های حلاج
(۳) آشنایی با تأویل و تفسیر قرآن

۲۶- معنی بیت زیر کدام است؟

بگه آمد و لیگ دیر آمد

«بیا و جودش ازل پریر آمد»

(۲) ازل نسبت به قدمت الهی متأخر است.
(۴) خداوند، ازلی؛ یعنی قدیم است.

(۱) ازل نمی‌تواند سرمدی بودن خداوند را بیان کند.
(۳) ازل نسبت به وجوه تأخر ذاتی دارد.

۲۷- کدام بیت می‌تواند بیان‌کننده «نظریه کسب» از دیدگاه اشاعره باشد؟

کابر هم ز آفتاب جود کند
کمر جهد بند و در ره ایست
بس ببینی خدای را به خدای
کی توان بود کردگار شناس

(۱) هم از او دان که جهان سجد کند
(۲) چون تو از بود خویش گشختی نسبت
(۳) چون برون آمدی ز جان و ز خدای
(۴) با تقاضای عقل و نفس و حواس

۲۸- مفهوم دو بیت زیر در کدام گزینه ذکر شده است؟

تازند دست لغزش سلی
همچو بامداد بی دو پوست خوری
نیست چنان‌که از زلفان اصلا
بی تو و با تو نیست کار خدای
آن نه زیشان که آن هم از قدر است
هر چه آید بجز عطای نبود

«گردننی با بدست عزاز یلی
سلی ای گز دو دست دوست خوری
(۱) خیر و شر نیست در جهان اصلا
(۲) در ره جبر و اختیار خدای
(۳) بنندگان را که از قدر حذر است
(۴) حکم و تقدیر او بلا نبود»

۲۹- مفهوم «طرح کردن» در بیت زیر کدام است؟

بر مساکین طرح باید کرد اموال زکات

«در غنایی خواهد افتاد از کفش گیتی چنانک

(۲) مانع اعطای زکات شدن
(۴) بر تهیدستان زکات مقرر کردن

(۱) معاف کردن از زکات
(۳) به تکلف زکات بخشیدن

۳۰- مفهوم کلی بیت زیر در کدام گزینه است؟

کاندر قصب نمود و گهر، ماه و آفتاب

«بنمود در ولی و عید و خلقش آن اثر»

(۱) اخلاق ممدوح در مواجهه با مخالفان چون قصب نرم و با دوستان چون گوهر تابناک است.
(۲) اخلاق ممدوح در مواجهه با مخالفان به تابناکی ماه و قصب و با دوستان به گرمی خورشید و لعل است.
(۳) اخلاق ممدوح در مواجهه با دشمنان چون تأثیر ماه در کتان و برای دوستان چون تأثیر خورشید در لعل‌سازی است.
(۴) اخلاق ممدوح در مواجهه با دوستان چون تأثیر ماه در کتان و برای دشمنان چون تأثیر خورشید در لعل‌سازی است.

۳۱- در کدام بیت مراتب یقین بیان شده است؟

- ۱) گرتو گشتی آنچه گفتیم نه حقی
- ۲) حق بدانستی بین آنگه بیاش
- ۳) هر که او آن گشت مستغرق بود
- ۴) این بدان چون این بدانستی نخست

۳۲- کدام گزینه درباره دو بیت زیر درست است؟

- «ز خط استوا و خط محور
ز تثلیثی کجا سعد فلک راست
- فلک را تا صلیب آید هویدا
به تربیع صلیب باد پروا»

- ۱) منظور از صلیب فلک، صورتی فلکی در منطقه البروج است به شکل جلیپا.
- ۲) منظور از سعد فلک قرار گرفتن دو سیاره زهره و مشتری در فاصله یک برج است که بدان قران فلکی نیز گفته اند.
- ۳) تربیع آن است که میان قمر و کوکب دیگر شصت درجه باشد که چهار حصه فلک است و آن را نشانه دوستی دانسته اند.
- ۴) تثلیث نظر دو همجاره (ماه و مشتری یا ماه و زهره) است به فاصله صد و بیست یا دویست و چهل درجه و آن نشانه دوستی کامل است.

۳۳- در کدام بیت به منزلی از منازل حج اشاره شده است؟

- ۱) چار صفهای ملک در صلقه های نه فلک
- ۲) قاع صفصف دیده و صف صف سهنداران حاج
- ۳) گشتی از مغرب به رجعت کرده مشرق اقتاب
- ۴) رفته و سعی صفا و مروه کرده چار و سه

۳۴- با توجه به بیت زیر کدام گزینه درباره «یبروح» و «وقواق» درست است؟

- بسی نماند که یبروح در زمین ختن
سرخن سرای شود چون درختک وقواق

- ۱) یبروح نام پرنده ای است در زمین ختن که با خوردن نوعی گیاه به نام وقواق آواز خوشی سر دهد.
- ۲) یبروح نام پرنده ای است در آسیای میانه که در میان درخت وقواق لانه گزیند و هر که آشیان او خراب کند، بمیرد.
- ۳) یبروح گیاهی است که خوردن دانه آن فصاحت افزاید، وقواق ناحیتی است که ببلبلان بر درختان آن لانه گزینند.
- ۴) یبروح مردم گیاه است، قدما اعتقاد داشتند که هر کس آن را از ریشه برکند، بمیرد، وقواق نام کوهی است و در آن درختی است که میوه ای به صورت آدمی آرد.

۳۵- کاربرد ترکیب «اشک داوود»، در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) اشک داوود چو تسبیح ببارید از چشم
- ۲) گاین نوحه نوح و اشک داوود
- ۳) دیده ام عشاق ریزان اشک داوود از طرب
- ۴) بر هر مرز در چو اشک داوود

۳۶- مفهوم «پل شکستن» در کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

- ۱) زمائی پل بر آب چشمه بسستی
 - ۲) بین که پل جفا فلک بر دل من شکست و من
 - ۳) جفا پل بود بر عاشق شکستی
 - ۴) دشمنان از داغ هجرش رسیده اند
- گاهی بر آب چشمه پل شکستی
این پل آبرنگ را کی شکتم دریغ من
وفا گل بود بر دشمن فشانندی
پل همه بر دوستان خواهد شکست

۳۷- مفهوم مصرع اول در کدام گزینه آمده است؟

- نیفه روبه چو پلنگی به زیر
(۱) پوست روباه را بستر ساختن
نافه آه و شوده زنجیر شیر
(۲) پوست روباه را به دندان کشیدن
چون پلنگ پوست روباه دریدن
(۳)
(۴) پوست روباه را چون پوست پلنگ به زیر افکندن

۳۸- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- خنده زنان از کمرش لعل ناب
(۱) فروغ لعل کمر ممدوح، بر کواکب کمر آفتاب برتری دارد.
بر کمر لعل کش آفتاب
(۲) لعل کمر ممدوح فروغ خود را از لعل کمر آفتاب گرفته بود.
لعل ناب از اثر تابش پرتو آفتاب در کمرش کوه به وجود می آید.
(۳)
(۴) کواکب کمر آفتاب، فروغ خود را از لعل کمر کوه به عاریه گرفته بود.

۳۹- ابیات زیر بر کدام اصل عرفانی دلالت دارد؟

- دیده پیش از کان صحیح و زیف را
دیده چون بی کیف هر با کیف را
خورده می ها و نموده شورها
پیشتر از خلق است انگورها
در شعاع شمس می بینند فی
در تموز گرم می بینند دی
(۱) غایت اندیشی انسان کامل
(۲) اشراف عارفان بر ملکوت اشیا
(۳) تقدم وجودی انسان کامل بر اعیان
(۴) قدمت وجودی انسان کامل در اعیان ثابت

۴۰- در ابیات زیر به کدام واقعه تاریخ اسلام اشاره شده است و عارفان از آن چه تأویلی به دست داده اند؟

- زان سبب فرمود یزدان والضحی
والضحی نور ضمیر مصطفی
باز و الیل است ستاری او
و آن تن خاکی زنگاری او
آفتابش چون برآمد زان فلک
بیا شب تن گفت هین ماودعک
وصل پیدا گشت از عین بلا
زان خلوت شد عبارت ماقلی
(۱) انقطاع وحی به پیامبر (ص) - عارف کامل در قبض نیز از حق جدا نیست.
(۲) عروج پیامبر اکرم در شب معراج - جسم عارف، همچون روح او شریف است.
(۳) بیماری پیامبر (ص) و صحت یافتن وی - ابتلای جسمانی عارف مانع تعالی روحانی او نیست.
(۴) ملال خاطر پیامبر (ص) در مرگ حضرت خدیجه - بلاها روح انسان کامل را از عروج باز نمی دارد.

۴۱- مضمون کدام بیت مصداق رفض اسباب و علل است؟

- (۱) چون قضا آید شود تنگ این جهان
(۲) گر بپرآیم تیر آن نه زماست
(۳) سنگ بر آهن زنی بیرون جهد
(۴) دم گداو کشته بر مقتول زن
از قضا خلا شود زنج دهان
ما کمان و تیر اندازش خداست
هم به امر حق قدم بیرون نهاد
تا شود زنده همان دم در کفن

۴۲- مفهوم تمثیل زیر در کدام گزینه آمده است؟

همچو کشتیبان همی افراشت سر
مدتی در فکر آن می‌مانده‌ام
مرد کشتیبان و اهل و رایزن
می‌نمودش آن قدر بیرون ز حد
چشم چندین، بحر هم چندینش است

آن مگس بر برگ گاه و بول‌خو
گفت من دریا و کشتی خوانده‌ام
اینک این دریا و این کشتی و من
بر سر دریا همی راند او عمده
... عالَمش چندین بود کش بینش است
(۱) تصورات باطل موجب توهم‌زدگی متوهمان است.
(۲) ماهیت فهم متأثر از موقعیت ادراک‌کنندگان است.
(۳) علم‌زدگی عالمان ظاهری محصول غرور علمی آنهاست.
(۴) بطلان ادعای عالمان بی‌عمل محصول تأویل باطل است.

۴۳- کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

نمی‌گنی به ترخم نطق سلسله سست
که پریشانی این سلسله را آخر نیست
گفت حافظ گله‌ای از دل شیدا می‌کرد
هر که عاقل می‌شود اینجا به زنجیرش کند
هیچ لایق‌ترم از حلقه زنجیر نبود

شیدم از دست تو شیدای گوه و دشت و هنوز
(۱) روز اول که شعر زلف تو دیدم گفتم
(۲) گفتمش سلسله زلفه‌شان از پی چیست
(۳) خط آزادی بود مشق جنون در ملک عشق
(۴) من دیوانه چو زلف تو رها می‌کردم

۴۴- مفهوم کدام گزینه به بیت زیر نزدیک است؟

به سیب بوستان و شهد و شیرم
چگونه سیب ز نخدان او غبار گرفت
چشم بر سیب ز نخدان ز هوس نیست مرا
شده از فشردن دل هر که را که دندان سرخ
می‌توان خوردن به لب سیب ز نخدان ترا

چو طفلان تا کی ای زاهد فریبی
(۱) هوای گلشن فردوس بی‌غبار بود
(۲) هست افشردن دندان به جگر میوه من
(۳) خیال سیب ز نخدان یار می‌گذردش
(۴) این لطافت نیست هرگز میوه فردوس را

۴۵- در بیت زیر «به شاخ بز و میش بودن» به چه معنا است؟

سرسبزی این باغ به شاخ بز و میش است
(۲) محال و غیرممکن بودن
(۴) بی‌برگ و بار بودن

از برگ طراوت نگهی آب ندادیم
(۱) به کوشش فراوان نیاز داشتن
(۳) لخت و عریان بودن

۴۶- معنی ترکیب مشخص شده در کدام بیت درست است؟

جراح زندگی گل کرد کی پروانه خواهی شد (خاموش شدن)
از یک سخن سرد دل ناز توان سوخت (افسوس خوردن)
اگر در دست من می‌بود اول بار می‌بستم (خشک شدن)
سرگذشت سنگ طفلان از من شیدا مهرس (شکسته شدن)

(۱) بهار نوجوانی رفت کی دیوانه خواهی شد؟
(۲) واسوختگی شیوه ما نیست وگرنه
(۳) به تکلیف بهاران شاخسارم غنچه می‌بندد
(۴) بر نمی‌آید صدا از شیشه چون شد توتیا

۴۷- با توجه به متن زیر، معنای درست عبارت مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟

«مثل بنده مؤمن مثل باز است. باز را چون بگیرند و خواهند که شایسته دست شاه گردد، مدتی چشم او بدوزند، بندی بر پایش نهند، در خانه‌ای تاریک باز دارند، از جفتش جدا کنند، یک چندی به گرسنگیش مبتلا کنند تا ضعیف گردد ... و طبع گذاشتگی دست بدارد.»

(۱) سرشت آزادی خود را فراموش کند.
(۳) از عادت بسیار خواری رها شود.
(۲) از خوی تهاجم دست شوید.
(۴) از خوی انس با طبیعت برخیزد.

۴۸- با توجه به متن زیر، رسیدن به شهود مستلزم چیست؟

«در بدایت فطرت چون وجود روح پدید آمد، عین وجود او دوگانگی ثابت کرد میان او و حضرت. تا اگرچه روح، حق را در آن مقام به یگانگی دانست، اما به یگانگی نشناخت؛ زیرا که شناخت از شهود خیزد و شهود از وجود درست نیاید که شهود ضد وجود است.»

(۲) حصول شهود از وجود

(۱) تفکیک روح از وجود

(۴) وقوف کامل به حقیقت روح و شهود

(۳) انقطاع روح از تعلق وجود

۴۹- مفهوم «سماع کردن در عرس» در عبارت زیر، در کدام گزینه آمده است؟

«و مرید صادق را سماع در این مقام حلال شود از چند وجه؛ یکی آنکه چون نفس از صفات ذمیمه میرد، عرس او را سماع باید کرد.»

(۲) مذمت سماع در مرگ صفات نفسانی

(۱) حلیت سماع در عروسی

(۴) حلیت سماع در مرگ صفات نفسانی

(۳) تبعیت مرید از مراد در سماع

۵۰- مفهوم کدام گزینه با عبارت زیر متفاوت است؟

«احمد بن ابی الحواری اندر ابتدا طلب علم کرد و به درجه ائمه رسید. آنگاه کتب خود برداشت و به دریا برد.»

(۲) الاشتغال بالدلیل بعد الوصول محال

(۱) نفی عبارت از تحقیق معنی

(۴) راست نیامدن شستن کتاب از سکر ابتدا

(۳) تلاشی عبارت بعد از وصول مشاهدت

۵۱- عبارت «حبیب عجمی را گفتند بازگانی دست برداشتی، گفت: پابندانی، ثقه است» وصف چه مقامی است؟

(۴) توفیق

(۳) توکل

(۲) صبر

(۱) رضا

۵۲- با توجه به عبارت «بواده ایشان را از حال خویش بگرداند و هواجم در ایشان تصرف کنند»، بواده یعنی چه؟

(۱) آن بود کی مختلف بود اندر انواع به حسب قوه وارد و ضعیف او

(۲) آن بود کی ناگاه اندر دلت افتد از غیب بر سبیل همت

(۳) آن بود کی به همگی از همگی خویش باطل کند

(۴) آن بود کی بر دل آید به قوت وقت بی کسب تو

۵۳- ابیات زیر بر کدام اصل عرفانی دلالت دارد؟

فَی شَاهِدْ هُوَ فِی الرَّبِّهِ ابْدَعْ

«غَابَتْ صَفَاتُ الْقَاطِعَاتِ أَكْفَهَا

مِنْ نَعْتِهِنَّ تَلَدُّوا تَوَجُّعْ»

غُیْبِنَ عَنْ أَوْصَافِهِنَّ فَلَمْ یَكُنْ

(۲) غلبه شهود و زوال احساس

(۱) صحو بعد از سکر

(۴) انکشاف حق و غیاب نفس

(۳) انقطاع وجد و نفی وجود

۵۴- حکایت زیر بر کدام اصل یا اصطلاح عرفانی دلالت دارد؟

«وقتی در بغداد درویشی که راه توکل سپردی و طریق سؤال مسدود داشتی، روزی احتیاجش به غایت رسید، خواست که فتح الباب سؤال کند، پشیمان شد و با خود گفت حالی که چندین گاه با حق تعالی بر آن بسر برده ام اکنون نقض آن نکنم. صبر کرد آن شب به خواب دید که هاتفی آواز داد که فلان جای خرقة پاره ای ازرق نهاده است و در وی چندین قراضه زر بسته، برو و آن را در وجه احتیاج خود صرف کن. چون از خواب درآمد بر مقتضای اشارت بدان جای رفت و آن خرقة را بر همان وصف یافت.»

(۲) خیال مجرد

(۱) کشف مجرد

(۴) خیال منقصل

(۳) کشف مخیل

۵۵- در عبارت های زیر، کدام اصطلاح دیوانی درست معنی شده است؟

- (۱) اگر رأی عالی ببینند تا بنده مواضعی بنویسد و آنچه درخواستی است، درخواست دهد. (تذکره)
- (۲) نامه دریند با ملطفه معما با ترجمه در میان رقعتی نهادم و نزد آغاچی بردم. (نامه کشف رمز شده)
- (۳) و آخرین قصه، طوماری بود افزون از ضد خط مقرمط و خادمی خاص آمده بود تا پله کند. (خط معما)
- (۴) تا بوسهل رفته بود، مرا می نشانندند در مجلس مظالم. پس عارض را مثال داد و نام مقدمان می برد او. (سیه سالار لشکر)

۵۶- کدام عبارت، درست معنی شده است؟

- (۱) آواز داد بگتگین را بر من این کار آوردی. (به بگتگین گفت تو به من خیانت ورزیدی)
- (۲) اگر به خود باشید شما را بنوازم و به سرا داریم. (اگر قدر خود را بدانید ما نیز شما را قدر دانیم و پاداش دهیم)
- (۳) سخن وزیر را به عنیمت گیر که گفته است: این به تبرع می گوید و به نصیحت. (سخن وزیر را مغتنم شمار که آن را درست و فی البداهه برای نصیحت می گوید)
- (۴) گفتارها در اندیشم که چنان خواست که نفرد در این نکته او را بودی. (گفت باید فکر کنم زیرا می خواست در این باب خود تصمیم گیرنده باشد)

۵۷- در عبارت های زیر کدام کلمه درست معنی شده است؟

- (۱) اما هیچ ناقص تر از خراطین نیست که اندر گل جوی بود. (جلیک)
- (۲) در اثنای کتابت و مساقی تربیث بر ایاب حرمت و اصحاب حشمت نستیزد. (ارسال)
- (۳) چون مأمون به بیت العروس آمد خانه ای دید محض و منقش ایزار چینی زده. (گچ بری)
- (۴) امروز بر ساهره این کره اغبر و در دایره ای چتر اخضر هیچ پادشاهی مرقه تر از این خداوند نیست. (پیشانی)

۵۸- معنی درست نمادهای مشخص شده در متن زیر در کدام گزینه آمده است؟

«از پیش اشتر مست بگریخت و به ضرورت خویشتن در چاهی آویخت و دست در دو شاخ زد که بر بالای آن روئیده بود، هر دو پای بر سر چهار مار بود که سر از سوراخ بیرون گذاشته بودند، نظر به قعر چاه افکند، از دهانی سهمناک دید، به سر چاه التفات نمود، موشان سیاه و سپید بیخ آن شاخ ها دایم بی فتور می بریدند.»

- (۱) دنیا، عناصر اربعه، نفس، شب و روز
- (۲) دنیا، امهات اربعه، مرغ، قمر و آفتاب
- (۳) دنیا، طبایع، نفس، قمر و آفتاب
- (۴) دنیا، طبایع، مرغ، قمر و روز

۵۹- مفهوم کلی صفت پادشاه بر کدام گزینه دلالت دارد؟

«پادشاه در مذهب تشفی صلب باشد و در دین انتقام، غالی. تاویل و رخصت را البته در حوالی سخط و کراهیت راه ندهد.»

- (۱) شفاعت پذیری و کظم غیظ
- (۲) شفاعت ناپذیری و سخت گیری در انتقام
- (۳) نصیحت پذیری و کراهیت از انتقام
- (۴) صلابت در مذهب و تعصب در دین داری

۶۰- معنی کنایی عبارت مشخص شده در کدام گزینه درست است؟

- (۱) به لعل و عسی خویشتن را خوشابی می دادم. (فریفتن)
- (۲) نیک عهدی که اینای عهد در وفای عهد غبار او نتوانند شکافت. (ناتوانی از عیب جویی)
- (۳) اگر هوای خراسان بر آتشم ندادی، غم های جهان را باد پندار می. (شور و اشتیاق افکندن)
- (۴) بدین قلّه که می بینی تیز رکابانند که در چابکی موی از سر می ربایند. (نهایت تردستی و جلدی)

۶۱- مفهوم «آفت کبیر» در کدام گزینه آمده است؟

«غم بلاست و فاقه بلاست و نزدیکی دشمن بلا و فراق دوست بلا و ناتوانی بلا و خوف بلا و عنوان همه بلاها مرگ است و صوفیان آن را «آفت کبیر» خوانند.»

- (۱) امتحان بزرگ
- (۲) عقاب بزرگ
- (۳) مصیبت بزرگ
- (۴) هلاکت بزرگ

۶۲- متن زیر از نظر معنی و مفهوم با کدام بیت تناسب دارد؟

«با خود گفت: این گریه چنین عاجز و ضعیف افتاده است، تواند بود که از عالم غیب قوتی که تا اکنونش ندادند، بدهند و او قوی‌حال شود و از فراش بیماری به انتعاش صحت رسد و از من مستغنی گردد و حال چنان شود که گفته‌اند:»

- (۱) اِذَا هَمَّ الْقَبِي بَيْنَ عَيْنَيْهِ عَزَمَهُ وَ نَكَبَ عَنِ ذِكْرِ الْعَوَاقِبِ جَانِبَا
- (۲) وَ اِيَّاكَ وَ الْاَمْرَ الَّذِي اِنْ تَوَشَّعْتَ مَوَارِدَهُ ضَاقَتْ عَلَيْهِ الْمَصَادِرُ
- (۳) اَخَاكَ اَخَاكَ اِنْ مِنْ لَا اَخَا لَهُ كَسَاعَ الْيَوْمِ اِلَيْهِ هِجَا يَغِيرُ سِلَاحَ
- (۴) فَبَادِرْ بِمَعْرِوْفٍ اِذَا كُنْتَ قَادِرًا جَدَارَ زَوَالٍ اَوْ غَنِيَّ عَنْكَ يَعْقِبُ

۶۳- در متن زیر، عبارت «أَفَلْتَ وَ لَهُ حَصَاصٌ» به چه معناست؟

چون مجادله و محاوره ایشان اینجا رسید، شب در آمد و حاضران انجمن چون انجم بنات‌النعمش پیرا کردند، گاویای عنای معارضه بر تافت و «أَفَلْتَ وَ لَهُ حَصَاصٌ»

- (۱) با شتاب صحنه را ترک کرد.
- (۲) گرد و خاک برانگیخت.
- (۳) سست و بی حرکت افتاد.
- (۴) از در دوستی درآمد.

۶۴- در عبارت زیر، معنی جمله‌ای که زیر آن خط کشیده شده، چیست؟

«و هر آنکه نهال خلاف نشاید با اتفاق میوه آن ندامت و حسرت برداشت و سلطان سعید را از قضاظت خوی و درشتی عادت و خیم وخامت حاصل آمد و عاقبت اعقاب را مرارت عقاب بایست چشید و اخلاف را مرارت خلاف کشید.»

- (۱) سرانجام، آیندگان باید تلخی مجازات آن را بچشند.
- (۲) عاقبت، اخلاف تلخی مجازات اسلاف را خواهند چشید.
- (۳) سرانجام در عالم آخرت، به مجازات اعمال خود خواهند رسید.
- (۴) سرانجام آیندگان، به تلخی عقاب خود مبتلا خواهند شد.

۶۵- مفهوم کلی عبارت مشخص شده کدام است؟

«و انعامش بر کافه خلایق عام، بی انتظار ماه و عام شد، وجود او و جود جوادا رهان بود و ذات او و ثبات، رضیعا

لیان. ذکر حاتم طی در روزگار او طی شد.»

- (۱) وجودش با جود و ثبات خو گرفته بود.
- (۲) وجودش سابق بر جود و ثبات بود.
- (۳) جود و ثباتش فطری بود.
- (۴) جود و ثبات از وجودش منتفع شده بود.

۶۶- در کدام گزینه واژه مشخص شده درست معنی شده است؟

- (۱) صحایف کتب او آب صفایح کتائب ببرد: (برگه‌های کتاب)
- (۲) شیران با گوران خوگر گشته، ضیاع با تعالب مستأنس شده: (گرگ‌ها)
- (۳) پیران و سال خوردگان بر سبیل ضراعت پیش خان آیند: (به اضطرار)
- (۴) دویست بالش زر التماس کرد به آرتاقی: (تجارت با سرمایه دیگری)

۶۷- مفهوم کنایی کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) آن هزیر محارب در مخالب احداث و انیاب نواب بر بالیده
- (۲) بنای ستمار به لگدکوب بوتیمار متهدم شده
- (۳) بلارک هندی به برگ هندبا منظم گشته
- (۴) تهلان بیخ‌آور رجا را رجا در آورده

۶۸- مفهوم کدام گزینه با عبارت زیر متفاوت است؟

«غزاله و بره در یک مرتع اجتماع یابند.»

- (۱) نصارای برد بر سنت حواریان گزاری می کردند.
- (۲) فراتش نسیم سماء جهان سیدگلم درهم پیچید.
- (۳) خفتگان زمین در آن وقت به بانگ رباب از خواب درآیند.
- (۴) هوای هوی انگیز از برای خوشی بوستان غالیه سایی بر دست گیرد.

۶۹- در رباعی زیر مصراع چندم در وزن اصلی است؟

۱- عمری ز بی مراد ضایع دارم	۲- وز دور فلک چیست که نافع دارم
۳- با هر که بگفتم که تو را دوست شدم	۴- شد دشمن من وه که چه طالع دارم
(۱) اول	(۲) سوم
(۳) دوم	(۴) چهارم

۷۰- کدام گزینه در بحر رجز مسدس مقطوع سروده شده است؟

۱) ما عارفان غر از خدا یاری نداریم	۲) با یاریش حاجت به دیاری نداریم
۳) گفتم که ای جان خود جان چه باشد	۴) چون سرو زرین بر عقیق یمن
۵) مشتاق دیدارم سحر افرازم کن	۶) ای درد و درمان درمان چه باشد
۷) شادان دل و آگه ز هر رازم کن	۸) شادان دل و آگه ز هر رازم کن

۷۱- قافیه کدام بیت درست است؟

۱) دلارام در دلارام چو یوی	۲) لب از تشنگی خشک بر طرف جوی
۳) دیدار تو حل مشکلات است	۴) صبر از تو خلاف ممکنات است
۵) یکی در بیابان سگی تشنه یافت	۶) بیرون از رمق در خیانتش نیافت
۷) جان من است او هی مزیندش	۸) آمده است او هی میریندش

۷۲- در بیت زیر، نقش نحوی مصرع اول چیست؟

«تو را در آینه دیدن جمال طلعت خویش	بیان کند که چه بوده ست ناشکیبا را»
(۱) مفعول	(۲) مستندالیه
(۳) فاعل	(۴) قیده غلت

۷۳- در کدام گزینه، نوع حرف ربط «که» متفاوت است؟

۱) بسی تیرو دی ماه و اردیبهشت	۲) بیارد که ما خاک باشیم و خشک است
۳) من شده قانع که ز راه سحر	۴) تیغ زنان صبح در آمدند ز در
۵) فرو رفت خاطر در این مشکش	۶) که پیغامی آمد به گوش دلش
۷) او به سخن در که در آمد غبار	۸) گشت سنگ از پرده گرد آشکار

۷۴- در عبارت زیر از ترجمه کلیله و دمنه، کدام گزینه درباره «نایوسان» درست است؟

«و فتنه آنکه جنگ های نایوسان و کارهای نااندیشیده حادث گردد و شمشیرهای مخالف از نیام برآید.»

(۱) صفت نسبی	(۲) صفت مفعولی
(۳) صفت فاعلی حالیه	(۴) مطابقت صفت با موصوف جمع

۷۵- نقش نحوی جملهٔ پیرو بعد از موصول «که» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) وصفت آن نیست که در وهم سخندان گنجد
 - (۲) سعدی آن نیست که در خورد تو گوید سخنی
 - (۳) طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی
 - (۴) شاهد آن نیست که مویی و میانی دارد
- ۷۶- در دو بیت زیر چه صنایع بلاغی دیده می‌شود؟

- بدین دو مصرع آخر که ختم خواهم کرد
دو چیز حاصل عمر است نام نیک و ثواب
- (۱) اغراق، حسن طلب، تلمیح
(۲) استیلا، اعتراض، اقتباس
(۳) مفاهره، حسن طلب، اقتباس
(۴) شریطه، تضمین، ایضاح بعد از ابهام

۷۷- در واژهٔ «پیشانی» مصراع دوم کدام صنعت ادبی نهفته است؟

- «و جودت پریشانی خلق از اوست»
- (۱) ابهام تبادر
(۲) ابهام تناسب
(۳) استخدام
(۴) ابهام

۷۸- رابطهٔ بدیعی «عشق» و «هوا» در بیت زیر چیست؟

- «سر درس عشق دارد دل در دهنش حافظ»
- (۱) ابهام ترجمه
(۲) ابهام تبادر
(۳) ابهام تناسب
(۴) ابهام تضاد

۷۹- در بیت زیر، خبر مفید چه اغراض ثانویه‌ای می‌تواند باشد؟

- «خوبرویان جفاپیشه وفا نیز کنند»
- (۱) استمداد - بیان آرزو
(۲) استمداد - اظهار کلامه
(۳) حسن طلب - هشدار
(۴) اغراء - اظهار تأثر

۸۰- در بند زیر حکم کدام یک از مواضع فصل و وصل نقض شده است؟

- «فست شکفته بادا و / ترانهات شنیدم / گل آفتابگردان / گل آفتابگردان»
- (۱) اتحاد خبر و انشاء در جملات پیاپی
(۲) شبه کمال اتصال
(۳) کمال اتصال
(۴) کمال انقطاع

۸۱- کدام گزینه از حیث خبر و انشاء با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) نه بر حکم شرع آب خوردن خطاست
(۲) نه پیش از تو پیش از تو اندوختند
(۳) نه بر باد رفتی سحرگاه و شام
(۴) نه ابلیس بد کرد و نیکی ندید
- وگر خون به فتوا بریزی رواست
به بیداد کردن جهان سوختند
سریر سلیمان علیه السلام
بر پاک ناپید ز تخم پلید

۸۲- براساس تعریف زیر از کتاب *مختصر المعانی*، کدام گزینه را باید کنایه به‌شمار آورد؟

«الکنایه فی الاصطلاح: لفظ اريد به لازم معناه مع جواز ارادته معه، أي ارادة ذلك المعنى».

- (۱) او وزیری داشت گبر و عشوه‌ده
(۲) تو به در او شده زنه‌ارخواه
(۳) گره به باد مزن گرچه بر مراد رود
(۴) بگفت آنچه دانست و بایسته گفت
- کاو بر آب از مگر بریستی گره
دشمنه همی مالدت او بر فسان
که این سخن به مثل مور یا سلیمان گفت
به گل چشمه خور شاید نهفت

۸۳- کدام گزینه درباره بیت زیر درست است؟

- «دو رسته درم در دهن داشت جای
چو دیواری از خشت سیمین به پای»
- (۱) دو رسته در مشبه و استعاره مکنیه
(۲) خشت سیمین استعاره، دیوار مشبهه
(۳) دو رسته در مشبه و استعاره مصرحه
(۴) دو رسته در مشبهه، دیواری از خشت سیمین استعاره مکنیه

۸۴- نوع تشبیه در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) دل صنوبریم همچو بید لرزان است
(۲) در نعل سمند او شکل مه نو پیدا
(۳) باغ مرا چه حاجت سرو و صنوبر است
(۴) چو شاهان چمن زیر دست حسن تواند
- ز حسرت قد و بالای چون صنوبر دوست
وز قد بلند او بالای صنوبر هست
شمشاد خانه پرور ما از که کمتر است
کرشمه بر سمن و جلوه بر صنوبر کن

۸۵- در بیت زیر «سرچشمه» از نظر بلاغی چه جایگاهی دارد؟

- «ز سرو قد دلجویت مکن محروم چشمم را»
- (۱) مشبه
(۲) مشبهه
(۳) استعاره مصرحه مرشحه
(۴) استعاره مصرحه مجرد
- بدین سرچشمه‌اش بنشان که خوش آبی روان دارد

۸۶- کدام گزینه بیانگر ویژگی‌های اصلی سبک خراسانی است؟

- (۱) انکا به واقع‌گرایی و والایی مقام معشوق
(۲) انکا به پند و اندرز و اغراق در مدیحه‌پردازی
(۳) رواج معارف اسلامی و خوارداشت آیین‌های ایرانی
(۴) انکا به روحیه حماسی و اعتقاد به تساهل و شادباشی

۸۷- کدام گزینه درباره ویژگی‌های سبک هندی درست است؟

- (۱) مفردات یا «فرد» قالب مسلط شعر این دوره است.
(۲) در سبک هندی توجه به بدیع و بیان - نسبت به سبک شعر دوره قبل - بیشتر شده است.
(۳) شعر هندی، شعری معنی‌گراست، نه صورت‌گرا و شاعران بیشتر به معنی توجه دارند تا به زبان.
(۴) ساختار بیت در سبک هندی براساس پیش‌مصرع (مصرع محسوس) و مصرع برجسته (مصرع معقول) بنا شده است.

۸۸- در کدام گزینه «اضطراب سبکی» دیده می‌شود؟

- (۱) خیال خام پلنگ من به سوی ماه پریدن بود
(۲) ای مهربان‌تر از برگ در بوسه‌های باران
(۳) در این سرای بی‌کسی کسی به در نمی‌زند
(۴) با کودکی‌ها که طی شد بی‌شادی کودکانه
- و ماه را ز بلندایش به روی خاک کشیدن بود
بی‌نداری ستاره در چشم جویباران
به دشت پر ملال ما پرنده پر نمی‌زند
بر بستری بی‌تمنا بیگانه‌وار اوق‌ادم

۸۹- کدام گزینه درست است؟

- (۱) اوراد/الاحباب را خوافی در آداب تصوف به نثر ساده نوشت.
(۲) فردوس‌المرشدیه محمدبن عثمان، ترجمه کتاب شد/الازار است.
(۳) افلاکی در نوشتن مناقب‌العراقین به رساله سپهسالار نظر داشته است.
(۴) مصباح‌الهدایه را عزالدین محمود کاشانی تحت تأثیر عوارف‌المعارف سهروردی نوشت.

- ۹۰- کدام گروه جزو شاعران شاخص مکتب وقوع هستند؟
(۱) فتاحی نیشابوری، جلال اسیر، محمدتقی کمره‌ای
(۲) غزالی مشهدی، کلیم کاشانی، لطف‌الله نیشابوری
(۳) لسانی شیرازی، شرف‌جهان قزوینی، اهلای شیرازی
(۴) محمدطاهر غنی کشمیری، شرف‌جهان قزوینی، محتشم کاشانی
- ۹۱- کدام فرهنگ لغت در ایران تألیف شده است؟
(۱) برهان قاطع (۲) فرهنگ رشیدی (۳) فرهنگ جهانگیری (۴) انجمن آرای ناصری
- ۹۲- موضوع کدام اثر با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟
(۱) انیس العشاق (۲) مجمل فصیحی (۳) بدایع الافکار (۴) غزلان الهند
- ۹۳- کدام اثر در باب اصطلاحات نجومی تألیف شده است؟
(۱) تذکره نصیریه خواجه نصیر طوسی (۲) نجوم السماء محمدصادق بن مهدی
(۳) شمسی‌المنافع سروش اصفهانی (۴) بستان السیاحه حاج زین‌العابدین شیروانی
- ۹۴- کدام گزینه درباره شعر دهه هفتم درست است؟
(۱) کنار گذاشتن هرگونه تزیین‌گرایی و سخن طنر در کلام شعر
(۲) نفی و انکار جنبه‌های حماسی و عرفانی و توجه ویژه به زبان و بیان رمانتیک اجتماعی
(۳) تلاش برای کشف زمینه‌ها و عرصه‌های فراواقع‌گرایانه تخیل و برساختن تصاویر انتزاعی
(۴) اعراض از مفاهیم کلان در نظام‌های فکری و سیاسی و توجه به چندوجهی بودن واقعیت‌های موجود
- ۹۵- عبارت زیر در باب کدام رمان معاصر فارسی است؟
«رمانی است پر حجم که ضمن روایت زندگی خانواده‌ای شهرنشین، وضعیت بد فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی، به‌خصوص تأثیر منفی مدرنیسم بر جامعه ایران را در آغاز قرن حاضر با جزئیات رئالیستی به تصویر می‌کشد.»
(۱) جای خالی سلوچ (۲) شوهر آهو خانم (۳) سووشون (۴) چشم‌هایش
- ۹۶- در کدام رهیافت اساساً میان دستاورد هنری و دستاورد اجتماعی تمایزی وجود ندارد؟
(۱) تاریخ‌گرایی نوین (۲) مکتب شیکاگو (۳) ماتریالیسم فرهنگی (۴) پساساختارگرایی
- ۹۷- کدام مکتب در سده بیستم اصول ارسطویی را در نقد خویش بیشتر به کار برد؟
(۱) نقد نو (۲) مکتب شیکاگو (۳) مکتب پاریس (۴) ساختارگرایی
- ۹۸- کدام تعریف درباره «انواع نشانه» درست است؟
(۱) شمایل، به نحو تقریباً پوشیده‌ای به آنچه بازنمایی می‌کند، شبیه است.
(۲) نمایه، پدیده‌ای است طبیعی که بر پدیده‌ای دیگر دلالت می‌کند و با آن پیوندی علی دارد.
(۳) نماد، نشانه‌ای است که رابطه آن با مدلولش قراردادی نیست، بلکه امری فرهنگی است.
(۴) علامت، به پدیده‌ای دلالت دارد که مستقیماً قابل درک است و فرستنده آن قصد ارتباط ندارد.
- ۹۹- کدام گزاره در باب دیدگاه‌های فروید درباره هنرمندان درست است؟
(۱) هنرمندان، عموماً افرادی مسئله‌مند هستند که با اتصال به ضمیر ناخودآگاه عقده‌های ناگشوده خود را به زبان هنر بازتولید می‌کنند.
(۲) هنرمندان، شخصیت‌های روان‌نژند مثبت هستند که با استفاده از اصل تصعید امیال خفته خود را به صورت هنری بیان می‌کنند.
(۳) هنرمندان تجربه‌های سرکوب‌شده خود را در فرایند تخیل‌ورزی در ضمیر ناخودآگاه خود به زبان هنری بیان می‌کنند.
(۴) هنرمندان به دلیل ارتباط بی‌واسطه با تخیل در فرایند خلق اثر هنری، رابطه‌ای ممتاز با ضمیر ناخودآگاه دارند.

۱۰۰- کدام گزینه تعریف اصطلاح «انضمامی سازی» است؟

- (۱) اثر ادبی، واقعیت وجودی خود را از ارتباطش با زمینه فرهنگی و اجتماعی که در آن آفریده شده است، کسب می کند و به آن زمینه مرتبط می گردد.
- (۲) آنچه به اثر ادبی واقعیت وجودی می بخشد، خلاقیت و نبوغ آفریننده آن نیست، بلکه ارتباط معنادار آن با گفتمانی است که وجود اثر را ضروری می سازد.
- (۳) اثر ادبی به مثابه یک رمزگان نوشتاری، وجودی مجازی دارد و تنها هنگامی واقعیت پیدا می کند که خواننده شود و به نحو خلاقانه ای تحقق یابد.
- (۴) تا زمانی که اثر ادبی توسط خوانندگان آشنا با زمینه فرهنگی خلق اثر، خوانده نشده و در افق فکری آنان درک نشده، انضمامیت تحقق نمی یابد.

www.Sanjesh3.com

www.Sanjesh3.com